

VERTROUWELIJK OMGAAN MET CLIENTGEGEVENS IN EEN ECD

INZICHT EN HANDVATTEN BIJ HET WERKEN MET
BIJZONDERE CLIENTGEGEVENS IN EEN ECD.

Vertrouwelijk omgaan met cliëntgegevens in een ECD

Cliëntinformatie dient te allen tijde vertrouwelijk behandeld te worden. Dit geldt zowel voor het vastleggen, maar zeker ook voor het delen van informatie. Een cliëntdossier bevat bijzondere persoonsgegevens. Dit zijn gevoelige persoonsgegevens, waarvan wettelijk is vastgelegd dat deze extra bescherming behoeven. Dit vraagt dus om een zeer zorgvuldige omgang, zeker binnen zorgorganisaties. Het is daarom van belang om na te denken met wie, welke informatie uit een cliëntdossier wordt gedeeld.

Dit Whitepaper geeft inzicht en biedt handvatten bij het werken met bijzondere cliëntgegevens in een ECD. In het bijzonder staan we stil bij de werkprocessen van behandelaren en kijken we vanuit dit perspectief naar vertrouwelijkheid van informatie.

Als er gesproken wordt over **vertrouwelijkheid van informatie** hebben we het over drie aspecten:

- 1) Het recht van de cliënt om informatie te ontvangen over zijn gegevens en zijn dossier.
 - De cliënt heeft het recht om geïnformeerd te worden over zijn/haar behandelingen.
- 2) Het recht van de cliënt op “de vertrouwelijkheid van de zorg/behandelrelatie”.
 - De cliënt heeft het recht op privacy en geheimhouding van gezondheidsgegevens.
 - De cliënt mag erop vertrouwen dat de informatie over zijn/haar behandelingen alleen gedeeld wordt met de betrokken zorgmedewerkers en behandelaren.
- 3) De noodzaak van het delen van informatie tussen betrokken zorgmedewerkers en behandelaren, voor het borgen van de juiste en kwalitatief hoogstaande integrale zorg aan de cliënt.
 - De cliënt heeft recht op de benodigde, integrale zorg en behandeling. Om dit te garanderen is het noodzakelijk dat de juiste cliëntinformatie beschikbaar en toegankelijk is voor de betrokken zorgmedewerkers en behandelaren.

Aan de ene kant heeft de cliënt dus recht op een vertrouwelijke behandeling van zijn informatie, maar aan de andere kant is het ook van belang dat deze relevante, gevoelige informatie integraal wordt gedeeld met de betrokken zorgmedewerkers en behandelaren, om de benodigde integrale zorg te borgen.

De Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) zegt hier het volgende over:

Artikel 457

1. Onverminderd het in artikel 448 lid 3, tweede volzin, (over voorlichting aan een ander dan de patiënt, indien de patiënt ernstig nadeel zou ondervinden van deze informatie) bepaalde draagt de hulpverlener zorg, dat aan anderen dan de patiënt geen inlichtingen over de patiënt dan wel inzage in of afschrift van de bescheiden, bedoeld in artikel 454 (over dossiervoering), worden verstrekt dan met toestemming van de patiënt. Indien verstrekking plaatsvindt, geschiedt deze slechts voor zover daardoor de persoonlijke levenssfeer van een ander niet wordt geschaad. De verstrekking kan geschieden zonder inachtneming van de beperkingen, bedoeld in de voorgaande volzinnen, indien het bij of krachtens de wet bepaalde daartoe verplicht.
2. Onder anderen dan de patiënt zijn niet begrepen degenen die rechtstreeks betrokken zijn bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst en degene die optreedt als vervanger van de hulpverlener, voor zover de verstrekking noodzakelijk is voor de door hen in dat kader te verrichten werkzaamheden.
3. Daaronder zijn evenmin begrepen degenen wier toestemming ter zake van de uitvoering van de behandelingsovereenkomst op grond van de artikelen 450 (over minderjarigen, voogden en bewindvoerders) en 465 (eveneens over minderjarigen, voogden en bewindvoerders) is vereist. Indien de hulpverlener door inlichtingen over de patiënt dan wel inzage in of afschrift van de bescheiden te verstrekken niet geacht kan worden de zorg van een goed hulpverlener in acht te nemen, laat hij zulks achterwege.

Meestal wordt er uitsluitend over het eerste lid van artikel 457 gesproken als het gaat om vertrouwelijkheid en inzage in het dossier van de cliënt. Maar het tweede en derde lid geven twee belangrijke uitzonderingen hierop:

- Ten eerste hebben medewerkers die rechtstreeks bij de behandeling van de cliënt betrokken zijn of als vervanger van de hulpverlener optreden, toegang tot die onderdelen van het dossier die nodig zijn om hun werk naar behoren uit te kunnen voeren.
- Ten tweede hebben ouders van minderjarige kinderen, voogden en bewindvoerders toegang tot het dossier.

‘Monodisciplinair’ en ‘Multi- of Interdisciplinair’

In hoofdlijn werken we binnen de zorg op twee manieren:

- Monodisciplinair: de zorg wordt geleverd door één of meerdere medewerker(s) van één discipline, zonder dat sprake is van multidisciplinair samenwerken.
- Multi- of Interdisciplinair: de zorg en/of de behandeling is onderdeel van een team, bestaande uit één of meerdere medewerkers uit verschillende disciplines, die samenwerken rondom de cliënt.

Anders verwoord:

- Informatie wordt alleen tussen de cliënt en medewerker(s) van de discipline gedeeld (Monodisciplinair en/of de “vertrouwelijkheid van een zorg/behandelrelatie”).
- Informatie wordt én met de cliënt én met de verschillende bij de zorg/behandeling betrokken disciplines gedeeld. (Multi- of Interdisciplinair).

De manier van (samen)werken heeft dus invloed op de vertrouwelijkheid van informatie. Hierdoor vertroebelt de discussie rondom vragen als ‘wie zijn de mede-zorgverleners van de cliënt?’, ‘wie heeft er toegang tot het dossier van de cliënt?’, ‘wie heeft er toegang tot het cliëntportaal?’, ‘is de informatie veilig?’ en ‘Is het in het belang van de cliënt om deze specifieke informatie uit het dossier (al) te delen met de cliënt?’.

Het is daarom dan ook van belang om als zorgorganisatie aan de voorkant goed na te denken over welke informatie uit het cliëntdossier wanneer gedeeld wordt met de cliënt via een PGO (persoonlijke gezondheidsomgeving). Het PGO Caren van Nedap Ons kent hiervoor een aantal (technische) uitgangspunten:

- > De zorgorganisatie kan (centraal) bepalen welke onderdelen/informatie uit het cliëntdossier Ons van Nedap worden gedeeld met het cliëntportaal (Caren). Deze instellingen gelden voor ALLE cliënten waarvoor Caren is gekoppeld aan Nedap Ons.
 - Het is dus niet mogelijk om bijvoorbeeld ‘het delen van het (Zorg)Plan’ wel aan te zetten voor de ene cliënt, maar niet aan te zetten voor de andere cliënt.

- > Voor de 'Profielvragenlijsten' bepaalt een zorgorganisatie niet centraal of deze gedeeld worden met het cliëntportaal (Caren). Hiervoor geldt dat, een individuele zorgverlener (met de juiste autorisatie), per vragenlijst beoordeelt of deze wel of niet doorgezet wordt naar het cliëntportaal.
- > Voor het formele inzagerecht van de cliënt in het cliëntdossier kent Nedap Ons de mogelijkheid van een volledige dossierexport. Het is dus altijd mogelijk om het volledige dossier met de cliënt te delen.

Het is dus belangrijk om te allen tijde vertrouwelijk om te gaan met cliëntinformatie. Daarom moeten zorgorganisaties keuzes en goede afspraken maken over met wie, welke informatie uit een cliëntdossier wordt gedeeld.

Bijlage

In het onderstaande schema is (voor de Nedap Ons dossieronderdelen) weergegeven of het mogelijk is om deze alleen voor zorgverleners of alleen voor cliënten zichtbaar te maken.

Wat?	Vertrouwelijk te maken? <i>Los van de autorisatielol</i>	Slechts zichtbaar voor de zorgverleners/ behandelaren?	Slechts zichtbaar voor de cliënt (via Caren)?
Rapportages en metingen	Ja, door de zorgverlener door het koppelen van deskundigheid, deskundigheden, deskundigheidsgroepen.	Ja	Nee
Klinimetrie (metingen)	Ja, door Functioneel Applicatiebeheer per instrument in te stellen op deskundigheid (aanmaken/bewerken/bekijken). Ja, door de zorgverlener na het aanmaken van de meting bij een cliënt door het koppelen van deskundigheid, deskundigheden, deskundigheidsgroepen (bewerken/bekijken). Voor de cliënt is de Klinimetrie meting alleen zichtbaar als er een weergave is in de dossier rapportage.	Ja	Nee
Documenten	Ja, door de zorgverlener door het koppelen van deskundigheid, deskundigheden, deskundigheidsgroepen.	Ja	Nee
Plan	Het Plan is niet af te schermen op bijvoorbeeld deskundigheid. Als je toegang hebt tot het Plan van de cliënt kan je het Plan bekijken.	Nee	Nee
Maatregelen	Maatregelen zijn niet af te schermen op bijvoorbeeld deskundigheid. Als je toegang hebt tot de Maatregelen van de cliënt kan je de Maatregelen bekijken.	Nee	Nee
Profielvragenlijsten	Ja, dit is door Functioneel Applicatiebeheer per profielvragenlijst in te stellen op deskundigheid (aanmaken/bewerken/bekijken). Ja, door de zorgverlener door het delen van de profielvragenlijst met de cliënt via Caren.	Ja	Ja
Gegevens Tabblad Algemeen	De gegevens op het Tabblad Algemeen zijn niet af te schermen op bijvoorbeeld deskundigheid.	Nee	Nee
Gegevens Tabblad Overzicht (Admin. + Medisch) exclusief episodes	De gegevens op het Tabblad Overzicht zijn niet af te schermen op bijvoorbeeld deskundigheid.	Nee	Nee
Episodes	Ja, door de zorgverlener door het koppelen van deskundigheid, deskundigheden, deskundigheidsgroepen. Functioneel Applicatiebeheer kan instellen dat bij het aanmaken van een episode door een specifieke deskundigheid, de episode en alle daarin te maken rapportages en te uploaden documenten STANDAARD en DIRECT afgeschermd zijn voor alleen die specifieke deskundigheid. Dit is bij het aanmaken van een episode ook handmatig in te stellen door een zorgverlener zelf.	Ja	Nee